

การผลิตสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบหรรษา
รายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
A Production of Online Video Through Edutainment Learning on
Thai Dramatic Arts for Primary 3 Students

จuthathip อรุณรัตน์*

Juthathip Arunrat,

นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Master of Education Program in Educational Technology and Communications

Rajamangala University of Technology Thanyaburi

เทียมยศ ปะสาวะโน**

Tiamyod Pasawano

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ประเทศไทย

Thesis Advisors Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Thailand

Email: juthathip@gmail.com & tiamyod@yahoo.com

Received : 23 July, 2019

Revised : 9 March, 2020

Accepted : 11 March, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบหรรษารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ๒) เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติก่อนและหลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์ เพื่อการเรียนรู้แบบหรรษารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ๓) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ แบบหรรษารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓/๓ โรงเรียนวัดบางพูน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างง่ายด้วยวิธีจับสลาก เลือกห้องเรียนจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๓ ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย สื่อวีดิทัศน์ออนไลน์เพื่อการเรียนรู้แบบหรรษา รายวิชาดนตรี – นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ แบบประเมินคุณภาพ แบบประเมินทักษะปฏิบัติ และแบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

* นางสาวจuthathip อรุณรัตน์ Msr.Juthathip Arunrat

** ผศ.เทียมยศ ปะสาวะโน Asst. prof. tiamyod Pasawano

และ Dependent samples t-test ผลการวิจัยพบว่า ๑) สื่อวีดิทัศน์ออนไลน์ เพื่อการเรียนรู้แบบหรรษา รายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ คุณภาพสื่ออยู่ในระดับคุณภาพดีมาก คุณภาพเนื้อหาอยู่ในระดับดีมากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะปฏิบัติของผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก หลังเรียนสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์ เพื่อการเรียนรู้แบบหรรษาแล้วผู้เรียนเกิดเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะปฏิบัติ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : สื่อวีดิทัศน์ออนไลน์, การเรียนรู้แบบหรรษา, รายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์

Abstract

The objectives of this research are 1) to develop and find the effectiveness of online video through edutainment learning on Thai dramatic arts for primary 3 students, 2) to compare the practical skills before and after online video learning through edutainment learning on Thai dramatic arts for primary 3 students, and 3) to study students' satisfaction on online video through edutainment learning on Thai dramatic arts for primary 3 students.

The sample group used in this research is primary 3 students at Wat Bang Poon School which was obtained by using simple random sampling through lottery. Choose 3 classrooms from primary 3 students. The research tools are online video through edutainment learning on Thai dramatic arts for primary 3 students, quality questionnaire, practice skills questionnaire, and students' satisfaction questionnaire. The statistics used in the research were percentage, mean, standard deviation and Dependent t-test.

The results showed that 1) the quality of online video through edutainment learning on Thai dramatic arts for primary 3 students was at good level, 2) the content quality was very good, and 3) the learning achievement of the practice skills was very good. After learning online video through edutainment learning on Thai dramatic arts, students achieved higher learning achievement skills than before learning with the statistical significance at .05 level, and students are satisfied with the lesson at the highest level.

Keywords : Online video, Edutainment ,Thai Dramatic Arts

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ หมวด ๙ เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา มาตรา ๖๕ ได้กำหนดไว้ว่า “ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ” จากบัญญัติที่เกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่ครู ผู้สอนต้องพร้อมที่จะปรับตัว มีความรู้ ความเข้าใจ พร้อมทั้งมีการเตรียมความพร้อมในการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รู้จักนำเทคโนโลยีที่มีอยู่มาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน เช่น การสืบค้นเนื้อหาสาระหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาบทเรียน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้เป็น มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาความรู้ และทักษะของตนอยู่เสมอ โดยอาศัยเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ ช่วยในการพัฒนาตนเอง เรียนรู้เทคนิค รูปแบบและวิธีการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม กับลักษณะของนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาอย่างง่ายดาย รวดเร็ว แม่นยำ ถูกต้อง ซึ่งผู้เรียนยังสามารถทบทวนความรู้ ความเข้าใจได้ตลอดเวลา และที่สำคัญผู้เรียนสามารถเรียนรู้ จากสถานที่ต่าง ๆ ได้ ขอเพียงเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้^๑

วิดิทัศน์ถือเป็นสื่อการเรียนรู้อีกประเภทหนึ่งที่นิยมนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพราะ วิดิทัศน์เป็นสื่อที่สามารถสื่อสารไปยังคนกลุ่มใหญ่ได้สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี เป็นสื่อที่น่าเสนอได้ทั้งภาพทั้งเสียงที่สมจริงไปพร้อมกัน ง่ายต่อการควบคุมและตัดแปลงแก้ไขภาพและ เสียงที่สมจริงทำให้ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม ได้เป็นอย่างดี และเสียงก็สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อีกทางหนึ่งด้วย ในปัจจุบันเทคโนโลยี ด้านวิดิทัศน์ถือว่ามีพัฒนามากขึ้น สามารถส่งขึ้นไปเป็นไฟล์ ที่สามารถออนไลน์อยู่บนระบบอินเทอร์เน็ต ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน มีการนำเอาความรู้ต่างๆ มาสอดแทรกในรูปแบบของวิดิทัศน์ ซึ่งผู้เรียนยังสามารถเปิดชมได้ทุกที่ สามารถเรียนรู้ ในช่วงเวลาใดก็ได้ ทำให้เกิดความสะดวกและช่วยลดปัญหาด้านระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ โดยเปิดผ่านทางสื่อ โทรทัศน์มือถือ คอมพิวเตอร์และการนำ วิดิทัศน์ประเภทสื่อการเรียนรู้เผยแพร่ผ่านทางอินเทอร์เน็ตก็ยิ่งทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง รวดเร็ว และเป็นวิธีการที่เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย วิดิทัศน์จึงจัดได้ว่าเป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ สามารถใช้ในการเรียนการสอนโดยเป็นทั้งสื่อหลักและสื่อเสริมของการจัดการเรียนการสอนได้เพื่อทำให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ^๒

^๑ กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ และ (ฉบับที่ ๓), (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๕๓), หน้า ๗๕.

^๒ พงศ์ศักดิ์ บัวจนะ, การพัฒนาวิดิทัศน์บนอินเทอร์เน็ตเพื่อส่งเสริมความมีจิตสาธารณะของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ๒๕๕๕), บทคัดย่อ.

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะได้ ได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ ในชีวิตประจำวัน ซึ่งในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ได้กำหนดให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ สามารถแสดงท่าทางประกอบจังหวะเพลงตามรูปแบบนาฏศิลป์ รายวิชานาฏศิลป์ถือเป็นรายวิชาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคมแก่นักเรียน แต่สภาพการจัดการเรียนการสอนยังคงมีปัญหาอยู่มาก ส่วนใหญ่เนื่องจากครูผู้สอน ขาดความรู้ความสามารถเฉพาะวิชาไม่มีทักษะในการปฏิบัติ ไม่นำเทคนิคการสอนที่แปลกใหม่และเหมาะสมมาสัมพันธ์กับนักเรียนและไม่สามารถสร้างสื่อการสอน ที่มีคุณภาพได้อีกทั้งการวัด และการประเมินผลไม่ตรงกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้การเรียนการสอนสาระนาฏศิลป์ ไม่ประสบผลสำเร็จและจากผลการปฏิบัติการเรียนการสอนสาระนาฏศิลป์วิชานาฏศิลป์โรงเรียนวัดบางพูน อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต ๑ที่ผู้วิจัยปฏิบัติการสอน จากการจัดการเรียนการสอนของปีการศึกษา ๒๕๕๙-๒๕๖๐ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ๖๐.๕๕ และ ๖๕.๔๕ ตามลำดับซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนดไว้ (ร้อยละ ๗๐) ผู้วิจัยได้นำปัญหามาวิเคราะห์หาข้อบกพร่อง และพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ พบว่า การจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ยังมีปัญหาอยู่บางเรื่องโดยเฉพาะเรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ การประดิษฐ์ท่าและนาฏศัพท์จากปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องนาฏศัพท์และ ภาษาทำนาฏศิลป์ ไม่สามารถแสดงท่านาฏศัพท์และภาษาทำนาฏศิลป์อย่างถูกต้องได้ หากนักเรียนไม่มีความรู้ความเข้าใจและไม่สามารถแสดงท่านาฏศัพท์และภาษาทำนาฏศิลป์ได้อย่างถูกต้องแล้ว นักเรียนก็ไม่สามารถฝึกการรำที่ยากขึ้นต่อไปได้เมื่อไม่เข้าใจก็ทำให้นักเรียนก็ไม่สนใจไม่ชอบเรียนวิชานาฏศิลป์เกิดความเบื่อหน่าย เพราะคิดว่าเป็นวิชาที่ไม่สำคัญเรียนไปแล้วไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ในการจัดการเรียนการสอนในลักษณะนี้ จึงจำเป็นต้องใช้สื่อที่สามารถถ่ายทอดเนื้อหากระบวนการ ที่มีความละเอียดไปยังผู้เรียนที่มีจำนวนมาก มาใช้ประกอบการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังงานวิจัยของธัญญาดา คำลือ, อัญชลี ทองเอน^๓ ได้ทำการโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในการจัดการเรียนการสอน เรื่องผลการเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะปฏิบัติและความรู้คงทนเรื่องภาษาทำนาฏศัพท์ วิชานาฏศิลป์ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์กับผู้สอนจริงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียน

^๓ ธัญญาดา คำลือ, อัญชลี ทองเอน, เปรียบเทียบการพัฒนาการเรียนรู้อารมณ์และความคงทน วิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์กับผู้สอนจริง, *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต*, (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๘), บทคัดย่อ.

ปริญศรีรอยแยลส์วิทยาลัย ผลการทดลองพบว่าผลการเปรียบเทียบพัฒนาการเรียนรู้ทักษะการปฏิบัติทำท่า
เรื่องภาษาท่า วิชานาฏศิลป์ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์กับผู้สอนจริง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ มีทักษะ
ปฏิบัติทำท่า เรื่องภาษาท่า วิชานาฏศิลป์ หลังการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์สูงกว่าการเรียนรู้จากผู้สอนจริง^๔

การจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญ เนื่องจากรูปแบบ
และวิธีการสอนในปัจจุบันเน้นการสอนแบบบรรยาย ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน การเรียนรู้
แบบธรรมดา คือรูปแบบของการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้และความสนุกสนาน ให้ผู้เรียน
ได้เรียนรู้อย่างแท้จริง รื่นรมย์ มีอารมณ์ดี รู้สึกผ่อนคลาย ในขณะที่ซึมซับความรู้เข้าสู่สมองอย่างไม่รู้ตัว
การเรียนรู้แบบธรรมดาเป็นการออกแบบเพื่อการเรียนการสอนอย่างสนุกสนานมีความบันเทิงหรือการนำ
ความบันเทิงเข้ามาใช้จัดการศึกษา เริ่มมาตั้งแต่ศตวรรษที่ผ่านมาได้รับความนิยมมาจนถึงปัจจุบัน ว่าเป็น
เครื่องมือทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การเรียนรู้แบบธรรมดา จัดได้หลายรูปแบบ เช่น ภาพยนตร์
รายการโทรทัศน์พีพีทีวีซอฟต์แวร์ (Software) เกมส์เว็บไซต์ (Website) เป็นต้น ภาพยนตร์ แสง สี เสียง
(Soundeffect) รูปแบบการศึกษาดังกล่าว สามารถสร้างความสนใจแก่ผู้เรียนการเรียนรู้ยุคใหม่เป็นการ
ช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่ประสบด้วยตนเองมากกว่าการเรียนการสอนในห้องเรียน
การเรียนรู้แบบธรรมดา เป็นวิธีสอนแบบหนึ่งที่ตั้งใจดูความสนใจความตั้งใจของผู้เรียน เนื่องจากมีความ
สนุกสนานหรือความบันเทิงในการเรียน การสอนการนำแนวความคิดการเรียนรู้แบบธรรมดามาทดลองจัด
การเรียนการสอน พบว่ามีผลดีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงใจผู้เรียนให้มีความคิดวิเคราะห์ ทบทวน
ความเชื่อความรู้ และการรับรู้ของตนในเชิงวิเคราะห์วิจารณ์มากขึ้น การสร้างจินตนาการของเด็กๆ เป็นการ
สร้างภาพ ที่นำความน่าตื่นตาตื่นใจ เสริมสร้างความอยากรู้อยากเห็นซึ่งจะนำไปสู่การรักการแสวงหา
ความรู้ ด้วยตนเอง วาสนา อุปป้อดรินทร์ พนาสันต์และจรูญลักษณ์ ป้องเจริญได้ศึกษาผลของการสอน
แบบธรรมดาในรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรวิทยาลัยพยาบาล
บรมราชชนนี สุพรรณบุรีพบว่า กลุ่มที่เรียนด้วยการใช้รูปแบบการศึกษาเชิงธรรมชาติ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนแตกต่างกันที่เรียนด้วยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๐๑ แสดงให้เห็นว่า การจัด
การเรียนการสอนโดย ใช้กิจกรรมการสอนเชิงธรรมชาติควบคู่กับวิธีการเรียนการสอนปกติ ทำให้นักศึกษา
มีความสนุกเพลิดเพลินจากการดูสื่อภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาด้านวิชาการตามที่นักศึกษาได้เรียนรู้ในห้องเรียน
กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น^๕

^๔ กระทรวงศึกษาธิการ, **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**, (กรุงเทพมหานคร :
กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๖๐), บทคัดย่อ.

^๕ วาสนา อุปป้อดรินทร์ พนาสันต์และจรูญลักษณ์ ป้องเจริญ, ผลของการสอนแบบธรรมชาติในรายวิชาการพยาบาล
บุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ ๑ ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี, **วารสารพยาบาล
กระทรวงสาธารณสุขปีที่ ๒๗ (๒), (๒๕๖๐) : ๑๖๐ - ๑๗๕.**

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์จึงเห็นสมควรที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง ภาษาท่า ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบหรรษา เพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน โดยการสร้างต้นแบบ การเรียนการสอนแบบหรรษา และผลิตสื่อเพื่อช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอน ในรายวิชาการเรียนรู้และกระบวนการคิดให้นักเรียนมีสื่อทันสมัย เราใจทั้งภาพทั้งเสียง พร้อมด้วย การเรียนในสภาพแวดล้อมที่ดี มีความสนุกสนานกับการเรียน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนากระบวนการคิดเพื่อนำผลการศึกษาวิจัยมาพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบหรรษารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
๒. เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติก่อนและหลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์เพื่อการเรียนรู้แบบหรรษารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
๓. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์เพื่อการเรียนรู้แบบหรรษารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

สมมติฐานการวิจัย

๑. สื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบหรรษา รายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีประสิทธิภาพ
๒. สื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบหรรษา รายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
๓. นักเรียนที่เรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบหรรษา รายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนมาก

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้นำเสนอเนื้อหาเรื่องภาษาท่า โดยกล่าวถึงความหมายของภาษาท่า การใช้ภาษาท่า เกมส์ภาษาท่า

๒. ขอบเขตด้านประชากร

๑) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนวัดบางพูน จำนวน ๓ ห้องเรียน จำนวน ๑๑๙ คน

๒) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนวัดบางพูน จำนวน ๑ ห้องเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ จำนวน ๔๐ คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีจับสลาก

๓. ตัวแปรที่ศึกษา

๑) ตัวแปรต้น คือ การเรียนโดยสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบพระราชารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๒) ตัวแปรตาม ผลที่เกิดหลังจากการใช้สื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบพระราชารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ได้แก่

๒.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบพระราชารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๒.๒ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนจากสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบพระราชารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำจำกัดความในการวิจัย

๑. วีดิทัศน์ออนไลน์ หมายถึง สื่อที่ถ่ายทอดกระบวนการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบวีดิทัศน์ ที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการเรียนการสอนการปฏิบัติภาษาท่า ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วย ในลักษณะของสื่อที่เพิ่มเติมจากการเรียนการสอนปกติ โดยเน้นการเชื่อมต่อข้อมูล การมีปฏิสัมพันธ์ และความยืดหยุ่นทางการเรียนในเรื่องสถานที่และเวลา

๒. การเรียนรู้แบบพระราช หมายถึง ประสบการณ์จัดการเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์เรื่องภาษาท่าที่ทำให้ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้และความสนุกสนาน เรียนรู้อย่าง ร่าเริง รื่นรมย์ มีอารมณ์ดี รู้สึกผ่อนคลาย มีการปฏิสัมพันธ์ สื่อวีดิทัศน์ ตัวครูผู้สอน รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อม ที่สนุกสนานและกระตุ้นให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรมกับครูผู้สอน

๓. ภาษาท่า หมายถึง การแสดงบทบาทสมมติโดยใช้ภาษาท่าสื่อสารแทนคำพูด

๔. ประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ หมายถึง ผลจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นักเรียนตอบคำถามได้ร้อยละ ๘๐ ตามเกณฑ์ ๘๐/๘๐ ซึ่งมีความหมายดังนี้

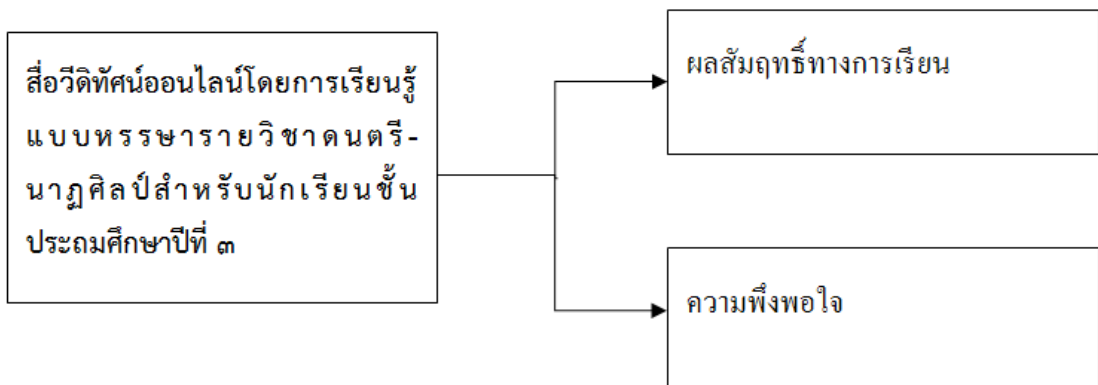
๘๐ ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ผู้เรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบก่อนเรียนถูกต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

๘๐ ตัวหลัง หมายถึง จำนวนผู้เรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนถูกในแต่ละข้อไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

๕. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการวัด การเปลี่ยนแปลง และประสบการณ์การเรียนรู้ ในเนื้อหาสาระรายวิชาดนตรี นาฏศิลป์ ที่เรียนมาแล้วว่าเกิดการเรียนรู้ โดยสามารถวัด การวัดผลตามสภาพจริง เพื่อบอกถึงคุณภาพการศึกษา

๖. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบหรรษา รายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

กรอบแนวคิดในวิจัย

รูปที่ ๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำวิจัย เรื่อง การผลิตสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบหรรษา รายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ผู้วิจัยได้เสนอการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปความเรียงตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

ผลการประเมินคุณภาพด้านสื่อ

ผลการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ จำนวน ๓ ท่าน ที่ประเมินบทเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่อง การผลิตสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบหรรษารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เป็นการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ ผลการประเมินคุณภาพสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้ แบบหรรษารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ ๓ โดยรวมอยู่ในคุณภาพระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๓ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ความน่าสนใจของเนื้อหา และความเหมาะสมของระยะเวลากับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ ๔.๐๐ อยู่ในคุณภาพระดับดีมาก รองลงมาได้แก่ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับเนื้อหา ความเหมาะสมของผู้เรียนกับเนื้อหาและภาษาที่ใช้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๗ อยู่ในคุณภาพระดับดีมาก และน้อยที่สุด คือความถูกต้องของเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐๐ อยู่ในคุณภาพระดับดี

เมื่อพิจารณาด้านเนื้อหา โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๙ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า ความน่าสนใจของเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ ๔.๐๐ อยู่ในคุณภาพระดับดีมาก รองลงมาคือ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับเนื้อหา และความเหมาะสมของผู้เรียนกับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๗ อยู่ในคุณภาพระดับดีมาก และน้อยที่สุด คือความถูกต้องของเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐๐ อยู่ในคุณภาพระดับดี

เมื่อพิจารณาด้านการดำเนินเรื่อง โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๐ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า ความเหมาะสมของระยะเวลากับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ ๔.๐๐ อยู่ในคุณภาพระดับดีมาก รองลงมาคือ ความน่าสนใจในการดำเนินเรื่อง การนำเสนอและลำดับขั้นตอนเนื้อหา และความเหมาะสมในการสรุปเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๓๓ อยู่ในคุณภาพระดับดี

เมื่อพิจารณาด้านภาษา โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๐ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ ๓.๖๗ อยู่ในคุณภาพระดับดีมาก รองลงมาคือ ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๓๓ อยู่ในคุณภาพระดับดี

ผลการประเมินคุณภาพด้านสื่อ

ผลการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ จำนวน ๓ ท่าน ที่ประเมินสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์ โดยการเรียนรู้แบบบรรยายรายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ที่เป็นการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ ผลการประเมินคุณภาพสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบบรรยายรายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โดยรวมอยู่ในคุณภาพระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๐ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรายข้อพบว่า ความเหมาะสมของภาพเคลื่อนไหว คุณภาพของภาพเคลื่อนไหวและความเหมาะสมของภาพประกอบเนื้อหามีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ ๔.๐๐ อยู่ในระดับดีมาก รองลงมาคือขนาดของภาพเคลื่อนไหวมีความน่าสนใจ ความเหมาะสมของเสียงดนตรีตัวหนังสือที่บรรยายมีความชัดเจนเทคนิคถ่ายทำ รูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๗ อยู่ในระดับดีมากและน้อยที่สุด คือ ความชัดเจนของเสียงบรรยายการลำดับภาพและเสียงมีความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐๐ อยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาด้านภาพ โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๐ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรายข้อพบว่า ความเหมาะสมของภาพเคลื่อนไหวคุณภาพของภาพเคลื่อนไหวความเหมาะสมของภาพประกอบเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ ๔.๐๐ อยู่ในคุณภาพระดับดีมาก รองลงมา คือ ขนาดของภาพเคลื่อนไหวมีความน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๗ อยู่ในคุณภาพระดับดีมาก และน้อยที่สุด คือ ความชัดเจนในการสื่อความหมายของภาพเคลื่อนไหว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๓๓ อยู่ในคุณภาพระดับดี

เมื่อพิจารณาด้านเสียง โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๓๔ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรายข้อพบว่า ความเหมาะสมของเสียงดนตรี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ ๓.๖๗ อยู่ในคุณภาพระดับดีมาก รองลงมาคือความชัดเจนของเสียงบรรยาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐๐ อยู่ในคุณภาพระดับดี

เมื่อพิจารณาด้านเทคนิควิธีการ โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๕ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรายข้อพบว่า ตัวหนังสือที่บรรยายมีความชัดเจนเทคนิคถ่ายทำ รูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ ๓.๖๗ อยู่ในคุณภาพระดับดีมาก รองลงมาคือการลำดับภาพและเสียงมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐๐ อยู่ในคุณภาพระดับดี

ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนวัดบางพูน ที่เรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบธรรมชาติรายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ เรื่องภาษาท่า โดยให้กลุ่มตัวอย่างทดสอบทักษะปฏิบัติก่อนเรียน แล้วจึงดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามลำดับขั้นตอนเมื่อเสร็จสิ้นการจัดการเรียนการสอน ให้กลุ่มตัวอย่างทดสอบทักษะปฏิบัติเพื่อวัดผลหลังเรียน และเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการทดสอบทักษะปฏิบัติก่อนการเรียนและหลังเรียน โดยใช้รูปแบบกลุ่มที่มีการทดสอบก่อนการทดลองและทดสอบหลังการทดลอง (One Group Pretest Posttest Designs) ผลการวิเคราะห์พบว่า ทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ที่เรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบธรรมชาติรายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์เรื่องภาษาท่า ก่อนเรียนและหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๑๓.๔๓ คะแนน และ ๓๑.๕๘ คะแนน ตามลำดับ เมื่อนำมาเปรียบเทียบพบว่า ผลทักษะปฏิบัติหลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบธรรมชาติรายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์เรื่องภาษาท่า สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนทักษะปฏิบัติของนักเรียน โดยใช้รูปแบบที่มีการทดสอบก่อนการทดลองและทดสอบหลังการทดลอง (One Group Pretest Posttest Designs) ผลการวิเคราะห์พบว่า การเปรียบเทียบคะแนนทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนวัดบางพูน ที่เรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบธรรมชาติรายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์เรื่องภาษาท่าโดยรวมหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๖๕ อยู่ในทักษะระดับดีมาก

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน

ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบพระราชารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ เรื่องภาษาท่าที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้กลุ่มตัวอย่างประเมินระดับความพึงพอใจ โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบประเมินความพึงพอใจ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๕ และเป็นเพศชายจำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๕ ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบพระราชารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ เรื่องภาษาท่าที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้กลุ่มตัวอย่างประเมินระดับความพึงพอใจโดยมีระดับความพึงพอใจ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบพระราชารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์เรื่องภาษาท่าโดยรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๙ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อพบว่า วีดิทัศน์มีความเหมาะสมที่จะนำมาประกอบการสอน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ ๓.๗๘ อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาคือ สื่อสามารถสร้างความรู้ และประสบการณ์ได้โดยตรง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๕ อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด และน้อยที่สุดคือ ความเหมาะสมของระยะเวลากับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๒๘ อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

อภิปรายผลการวิจัย

การผลิตสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบพระราชารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ พบว่า การประเมินคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน ๓ ท่าน มีความเห็นว่าสื่อวีดิทัศน์มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี จำนวน ๓ ท่าน มีความเห็นว่าวีดิทัศน์มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมากผลทักษะปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่าง ที่เรียนจากวีดิทัศน์โดยการเรียนรู้แบบพระราชารายวิชา พบว่า ผลทักษะปฏิบัติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบพระราชารายวิชา อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุดซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

๑. จากการหาคุณภาพของการผลิตสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบพระราชารายวิชาดนตรี - นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน ๓ ท่าน และด้านเทคโนโลยีการศึกษาจำนวน ๓ ท่าน จะเห็นได้ว่าวีดิทัศน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพ จึงทำให้ผู้เรียนมีผลของทักษะปฏิบัติสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรักชนก ขรินทร์พูลสุวรรณธนธี และอาศิรา ราชเวียง^๖ ได้ทำการทดลองเรื่อง การพัฒนาวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องท่ารำมโนราห์เบื้องต้น พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๘ อยู่ในระดับดี โดยค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ ๕.๐๐ น. อยู่ในระดับ

^๖ รักชนกขรินทร์ พูลสุวรรณธนธีและอาศิรา ราชเวียง, การพัฒนาวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง ท่ารำมโนราห์เบื้องต้น, *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ*, (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, ๒๕๕๖), บทคัดย่อ.

ดีมากคือความชัดเจนของภาพ ความเหมาะสมของเสียงดนตรีและเสียงประกอบ ทำให้ผู้เรียนได้ยินเสียง และเห็นอากัปกริยาท่าทางประกอบในสถานการณ์จริง สามารถบันทึกภาพและปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดต่าง ๆ ในการสาธิตให้ดีขึ้นได้ส่งผลให้ผู้มีประสิทธิภาพจริงและสามารถนำไปใช้ประกอบการสอนได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของมัลลิการ์ วงศ์ศิรินวรรตน์^๑ ได้ทำการทดลองเรื่อง การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ วิชานาฏศิลป์เรื่อง ภาษาท่านาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนสวนกุหลาบ นนทบุรี พบว่าวีดิทัศน์สามารถเป็นสื่อกลางระหว่างผู้สอนและผู้เรียนได้อย่างดี เพราะช่วยให้ผู้เรียน เห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนเช่นการทดลอง การสาธิต อีกทั้งสามารถแสดงสิ่งสัมพันธ์โดยใช้เทคนิค การถ่ายใกล้ (Close Up) ซึ่งในสภาพความเป็นจริงไม่สามารถกระทำได้

๒. จากผลทักษะปฏิบัติ เรื่องภาษาท่า รายวิชาดนตรี -นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๓ ที่เรียนจากสื่อวีดิทัศน์โดยการเรียนรู้แบบธรรมชาติ พบว่า ผลทักษะปฏิบัติหลังเรียนของผู้เรียนสูงกว่า ก่อนเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิสา เมลานนท์ ได้ทำการทดลองเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการสอน วิชานาฏศิลป์ เรื่องนาฏลีลา นาฏยศัพท์ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์ และการละครและสาขาวิชานาฏดุริยางคศิลป์ไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ที่เรียนโดยนวัตกรรมการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง นาฏลีลานาฏยศัพท์ พบว่ามีคะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕^๒ และสอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลิกา วัฒนวันยู ได้ทำการทดลองเรื่อง การสร้างบทเรียนวีดิทัศน์เรื่องภาษาท่า กลุ่มสาระนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า คะแนนหลังการเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๕ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เนื่องจากผู้เรียนเห็นภาพเคลื่อนไหว จากบทเรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจ และตั้งใจที่จะปฏิบัติท่าทางต่าง ๆ เหล่านั้น ตามสื่อวีดิทัศน์ได้ดี เป็นการเรียนรู้จากสื่อวีดิทัศน์โดยตรง อย่างเดียว ซึ่งวิธีการสอนแบบนี้สามารถช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมากขึ้น โดยเฉพาะผู้เรียน ที่ยังขาดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติท่าทางตามผู้สอน จะสามารถปฏิบัติตามท่าทางและเข้าใจภาษาท่า ได้มากขึ้นและยังเป็นการช่วยเหลือผู้สอนให้เกิดความสะดวกในการสอนยิ่งขึ้น^๓

^๑ มัลลิการ์ วงศ์ศิรินวรรตน์, การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ วิชานาฏศิลป์เรื่อง ภาษาท่านาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนสวนกุหลาบนนทบุรี, **วิทยานิพนธ์ปริญญาโท**, (มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๐), บทคัดย่อ.

^๒ นิสา เมลานนท์, การพัฒนานวัตกรรมการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่องนาฏลีลา นาฏยศัพท์, **วิทยานิพนธ์ปริญญาโท**, (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๕), บทคัดย่อ.

^๓ วัลลิกา วัฒนวันยู, การสร้างบทเรียนวีดิทัศน์เรื่องภาษาท่า กลุ่มสาระนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๖ สังกัดกรุงเทพมหานคร, **วิทยานิพนธ์ปริญญาโท**, (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๕), บทคัดย่อ.

๓. จากผลความพึงพอใจในการใช้สื่อวีดิทัศน์โดยการเรียนรู้แบบหรรษา พบว่า อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิสา เมลานนท์ ได้ทำการทดลองเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่องนาฏลีลานาฏยศัพท์ พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์และการละครกับสาขาวิชานาฏดุริยางคศิลป์ไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ที่มีต่อนวัตกรรมการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง นาฏลีลานาฏยศัพท์ เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากได้รับความรู้เพิ่มขึ้น และสามารถเข้าใจในเนื้อหายิ่งขึ้นและสอดคล้องกับงานวิจัยของมัลลิการ์ วงศ์ศิรินวรรณ์ ได้ทำการทดลองเรื่อง การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ วิชานาฏศิลป์เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนสวนกุหลาบนนทบุรี พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนจากบทเรียนวีดิทัศน์พบว่า การนำเสนอน่าสนใจ ความยาวของรายการวีดิทัศน์มีความเหมาะสมเสียงบรรยายและเสียงประกอบมีความเหมาะสม ภาพชัดเจน น่าสนใจ สามารถปฏิบัติตามได้ หลังชมวีดิทัศน์แล้วนักเรียนสามารถนำไปใช้ในการชมนาฏศิลป์ไทยให้ความเข้าใจมากขึ้นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่องการผลิตสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบหรรษารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ผู้วิจัยขอเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

๑. ผู้สอนสามารถนำสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบหรรษารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ไปใช้ในการเรียนการสอน เรื่องภาษาท่าได้ แต่ผู้สอนจะต้องคอยติดตามและให้คำปรึกษากับผู้เรียนอยู่เสมอ เพื่อเพิ่มเติมเนื้อหาในส่วนที่ผู้เรียนเกิดความสงสัย

๒. การเรียนรู้แบบหรรษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนได้ทุกช่วงชั้น ของการศึกษา และทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยการปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ในช่วงชั้นหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จะนำไปใช้

๓. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีส่วนช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้สื่อ บทเรียนวีดิทัศน์การสอนแตกต่างกันเช่น เทคนิคการผลิตรายการ วิธีการนำเสนอ การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ด้านคอมพิวเตอร์เข้ามามีส่วนร่วมในการผลิต

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๖๐.
- ฉัญญาดา คำลือ, อัญชลี ทองเอน. เปรียบเทียบการพัฒนาการเรียนรู้และความคงทน วิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์กับผู้สอนจริง. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย**. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๘.
- นิสา เมลานนท์. การพัฒนานวัตกรรมการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่องนาฏลีลา นาฏยศัพท์. **วิทยานิพนธ์ปริญญา** **มหาวิทยาลัย**. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๕.
- มัลลิการ์ วงศ์ศิรินวรัตน์. การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ วิชานาฏศิลป์เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนสวนกุหลาบนนทบุรี. **วิทยานิพนธ์ปริญญา** **มหาวิทยาลัย**. มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๐.
- รักชนกชรินทร์ พูลสุวรรณนธิ และอาศิรา ราชเวียง. การพัฒนาวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องท่ารำมโนราห์เบื้องต้น. **วิทยานิพนธ์ปริญญา** **มหาวิทยาลัย**. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, ๒๕๕๖.
- วัลลิกา วัฒนวันยู. การสร้างบทเรียนวีดิทัศน์เรื่องภาษาท่า กลุ่มสาระนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สังกัดกรุงเทพมหานคร. **วิทยานิพนธ์ปริญญา** **มหาวิทยาลัย**. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๒๕.
- วาสนา อุปป้อดารินทร์ พนาสันต์และจรูญลักษณ์ ป้องเจริญ. ผลของการสอนแบบบรรณาในรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ ๑ ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี. **วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข** ปีที่ ๒๗ (๒), (๒๕๖๐) : ๑๖๐ - ๑๗๕.